

KRIMINALFORSORGEN: NEJ TAK TIL FÆLLES REGLER OM TILSYN **MED DOMFÆLDTE** UDVIKLINGSHÆMMEDE

NDU's sekretariat mødte i maj måned en række lydhøre og spørgelystne politikere i forbindelse med et foretræde for Folketingets Socialudvalg og Retsudvalg. Af de i alt 14 spørgsmål, sekretariatet fik stillet, gik ét videre til justitsminister Brian Mikkelsen den 27. maj 2009. Spørgsmålet og ministerens svar af 25. juni 2009 kommer her i sin fulde længde.

Spørgsmål nr. 385 fra Folketingets Socialudvalg (Alm. del):

'Som opfølgning på Netværket vedrørende Domfældte Udviklingshæmmedes foretræde for Socialudvalget torsdag den 14. maj 2009, jf. SOU alm. del bilag 321, bedes ministeren redegøre for mulighederne for at etablere fælles regler for kriminalforsorgens tilsynsopgave og kommunernes kriminalpræventive tilsynsopgave med domfældte udviklingshæmmede, herunder for at etablere tilsyn, hvor begge parter indgår.'

Svar:

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst, at Kriminalforsorgen har opbygget en ekspertise i håndtering af tilsynsopgaven for strafegnede personer samt for personer, der ikke straffes, fordi de på gerningstidspunktet var utilregnelige på grund af sindssygdом eller tilstande, der må ligestilles hermed.

Et væsentligt element af tilsynsindholdet er fokuseringen på kriminaliteten, herunder de oplevede årsager til den, og en fremadrettet handleplan for tilrettelæggelsen af en tilværelse uden kriminalitet.

Personer, der ikke anses for strafegnede på grund af psykisk udviklingshæmning (mentalt retarderede), vil sjældent have de kognitive færdigheder (det vil sige evnen til at planlægge, tænke, huske, tage initiativ, kommunikere og løse problemer på en hensigtsmæssig måde), der er nødvendige for at forstå baggrund og rækkevidde af de kriminelle handlinger, og de vil typisk mangle evnen til den fremadrettede planlægning, der gøres brug af i Kriminalforsorgens tilsynsforløb. De idømmes derfor en foranstaltning i socialt regi.

Som beskrevet af Det Centrale Handicapråd i *Anbefaling af initiativer ift. domfældte udviklingshæmmede*, der er vedhæftet som bilag til spørgsmålet, er den sociale indsats en fundamentalt anderledes indsats end den, der foregår i Kriminalforsorgens regi. Indsatsen tager ikke udgangspunkt i, at vedkommende er dømt for en kriminel handling, men i personens behov for hjælp ud fra sine aktuelle udviklingsmuligheder.

Det er Direktoratet for Kriminalforsorgens opfattelse, at det må anses for at være helt afgørende, at det er personer med kendskab til de psykisk udviklingshæmmedes særlige muligheder og behov, som har tilsynet med dem, og det er nødvendigt for en effektiv indsats, at disse personer har et indgående kendskab til de sociale muligheder, som kommunerne lokalt kan tilbyde.

Det er Direktoratet for Kriminalforsorgens vurdering, at de foranstaltningsdømte udviklingshæmmede ikke vil kunne indgå i et almindeligt tilsynsforløb hos Kriminalforsorgen. Endvidere ville Kriminalforsorgen i givet fald under alle omstændigheder skulle inddrage den relevante kommune, hvis den dømte skal

have et socialt tilbud, idet kommunen er bevilgende myndighed, og Kriminalforsorgen derfor alene vil kunne indstille til kommunen, at en foranstaltningsdømt har brug for et bestemt socialt tilbud.

Erfaringer fra forskellige samarbejdsrelationer viser endvidere, at jo flere aktører, der involveres, jo større bliver koordineringsopgaven, og jo sværere kan det blive at fastholde et ansvar og sikre den nødvendige kontinuitet.

Det er derfor på det foreliggende grundlag Direktoratet for Kriminalforsorgens opfattelse, at fælles regler om tilsyn både af Kriminalforsorgen og af kommunerne med domfældte kriminelle udviklingshæmmede næppe vil være hensigtsmæssige og gavnlige for de domfældte udviklingshæmmede. Direktoratet for Kriminalforsorgen er naturligvis indstillet på i fornødent omfang at drøfte og udveksle erfaringer med de relevante myndigheder på dette område om udførelse af tilsyn med personer, der er dømt for kriminalitet.

Isa/hs